

Kedves Testvérek!

Az evangéliumi részlet végén ezt mondja János apostol és evangélista, hogy: „Megkezdte Jézus a nyilvános működését a csodajeleivel.” Ez volt az első csodajel, és én most nem a csodára szeretném a hangsúlyt fektetni, hanem arra, hogy ez egy Jel. Amikor meghalljuk ezt a kijelentést, hogy csoda, és azt akarjuk, Jézust tegyen csodát; látványosat a mi életünkben. Jézus nem egyszerűen csak csodát tesz, hanem amire mi így szoktunk utalni, hogy csoda, az valójában minden esetben csodajel. Vagyis a csoda nem önmagában áll, nem azért történik, hogy egyszerűen szólva valami lehetetlen helyzet megoldódjon, valami nehézség elháruljon, valami rossz, jóra forduljon. Nem ez a célja vagy feladata, hanem mindig jel. Tehát amikor csodával találkozunk a szentírásban, azt mindig érdemes elsősorban jelként látni és értelmezni. Amikor Jézus eljön közénk, akkor azt is mondhatnánk, hogy a küldetését így is leírhatjuk, hogy jeleket ad. Jézus maga is jelként jelenik meg előttünk. Ennek csak egy kis része, hogy néha csodát is tesz.

Amikor azt halljuk a szentírásban, hogy Jézus szokása szerint elment a zsinagógába, ez is jel. Szokása szerint fölolvására jelentkezett, az is jel. Szokása szerint fölment húsvétkor Jeruzsálembe, az is jel. Szokása szerint tanítani kezdett, ez is egy jel. Ha mi érzékenyek vagyunk a jelekre, akkor nem azt jelenti, hogy a rendkívüli vagyunk érzékenyek, vagy a csodára vagyunk érzékenyek és nyitottak. Inkább így mondhatnám, mindarra a jelre, ami Istenre mutat, ami Istenre utal, ami Istentől van. Istent tárja föl életét, arra vagyunk nyitottak. Ezek néha csodás eseményekben ölthetnek testet, néha meg a leghétköznapi dolgok.

Hogyan értelmezzük helyesen a jeleket? Ez egyáltalán nem olyan könnyű nekünk. Amikor a bölcs az égre mutat, az oktan csak a kezet látja. Ennél jobban nem tudom kifejezni a nehézségeinket. A nehézség az, hogy amikor valamit jelként látunk, értelmezzünk és ismerünk föl, megállunk magánál a jelnél. Mondjuk a mutató kéznél, vagy éppen a történetben a finom bornál. És a látásmódunk, a tájékozódásunk, a megértésünk nem halad túl a jelenen, hanem megreked a jelnél. Ebből mi következik? Hogy a jelnek tulajdonítunk óriási jelentőséget, a jelet akarjuk. Amikor betegek vagyunk, akkor semmi mást nem akarunk, mint gyógyulni. Amikor nehézségben vagyunk, semmi mást nem akarunk, mint abból a nehézségből kikerülni. Amikor igazságtalanság történt velünk, semmi mást nem akarunk, mint hogy derüljön ki az igazunk. Azt mondhatnám, ez kimeríti azt, hogy az ember csak a jelig lát, csak a jelig hall, és csak a jelig tájékozódik.

Ezért Istentől mit kérek? Nem Istent kérem, hanem a jeleket. Azt mondom: „Istenem, csinálj csodát! Vagy ne csodát, mert neked az nem csoda, neked az természetes.” Nem kérünk mást Istentől, csak a jelet, anélkül, hogy ellátnánk az Istenig. Amikor a hitünkről beszélünk, akkor ezt összefüggésbe tudjuk hozni a jelekkel. Azt mondjuk, ha van jel, hiszünk, hogyha nincs jel, nem hiszünk. Tehát nagy gyöngeségünk, kísértésünk lehet az, hogy éppen az Istennel való kapcsolatunkban csak a jelekig látunk: a finom borig, a föltámasztott elhunytig, a meggyógyult betegig.

Miért mondhatom azt, hogy ez egy kísértés, vagy gyöngeség? Azért, mert amikor Jézus föltámaszt valakit a halálból, az az ember nemsokára majd később meg fog halni. Most Jézus megszorította a kenyeret, most a vízből készített bort, de a kenyér, a bor is el fog fogyni. Az ember, ha csak a jelig lát, akkor azt lehet mondani, hogy olyan korlátoltá teszi a látását és a hallását, ami a reményét igazából nem táplálja. A vágyainkat kielégíheti, ad némi örömet, de a reményünket nem tudja táplálni. Akármilyen szomorúan is hangozhat ez, de a jelek, mint jelek mulandók. A jelek, mint jelek nem maradandók, de Jézus igen.

A jelek valami náluk többre utalnak és mutatnak. Mire utalnak, vagy mire mutatnak, a jele, vagy mit akarnak föltárni? Valójában mindig a valóságot, a realitást, és ilyen értelemben Istent. De fordítva is mondhatnám: a jelek föltárják Istent. Amikor az ember érzékeny lesz a jelekre, valójában nem rendkívüliségekre vagyunk érzékenyek ilyenkor, hanem Istenre válunk nyitottá, a legegyszerűbb, legtermészetesebb valóságra és realitásra.

Tulajdonképpen maga megtestesült második isteni személy Jézus is jel. Annyira pontosan tudjuk, hogy maga Jézus is egy jel, hogy a szentírásban elhangzik: „Jel lesz ő, az ellentmondás jele.” Amikor a születését hírül kapjuk, akkor ez hangzik el: „Jel lesz nektek. Ott lesz a pici baba, jászolba fektetve.” Jézus maga is egy jel. Ez mit jelent számunkra? Hogy azért mondhatjuk, hogy Jézus egy jel, mert Istenre mutat, mert Istenre hívja fel figyelmünket.

Az ember számára nagy kísértés és gyöngeség lehet, hogy az életünket helyzetről helyzetre éljük. Ahogy helyzetről helyzetre élünk, próbáljuk a helyzeteket jól értelmezni, és aztán a helyzetekben meglévő feladatokat megoldani. Az ember számára ez nagyon kevés, egyszerűen azért, mert az életben vannak megoldhatatlan helyzetek, és vannak megoldhatatlan feladatok. Ezért azt várjuk Istentől, hogy Jézus senki és semmi más ne legyen, mint megoldhatatlan helyzetek megoldója. Mert Jézus nem egyszerűen csak valaki, aki megoldja az élet nehézségeit, hanem valaki sokkal több, jelként az Istenre hívja fel figyelmünket.

A jeleknek van egy nagyon sajátos természete, ez pedig így szól: Több van benne. Több van benne, mint elsőre gondolnánk. Mint ahogy abban a vízzel teli korsóban is több volt: bor. Mint ahogy Péterben sem csak egy halász volt, hanem egy apostol. Az életben is több van, mint egyszerűen csak hetven vagy nyolcvan év. A jelek mindig nem csak valamire, valakire utalnak, aki a jel mögött van, ennél szebb az élet. A jelek arra utalnak, hogy mindig valami több van benne, hogy bennünk valami több van, mint amit elsőre látnánk, hallanánk vagy gondolnánk. Ezért a jelek mit tárnak föl? Azt a valóságot, hogy Isten sokkal több, mint amire gondoltunk. Jézus sokkal több, mint ahogyan azt gondolták. Mi magunk sokkal többek vagyunk, mint ahogy azt gondoljuk vagy gondolnánk. Ezért a jelek legfontosabb jellemzője, talán így mondanám, az, hogy föltárják: több van ebben, több van benne, több van bennünk.

Milyen érdekes ez, azt mondja a szent író: „Ez volt az ő nyilvános működésének a kezdete.” Arról beszéltünk, hogy a jel föltár valamit a valóságból. Jézus nem a csoda kapcsán lesz az, aki. Már eddig is az volt. Ma egy olyan világban élünk, nagy tere és lehetősége van a nyilvános működésnek. Tudunk nagyon nyilvánosan működni, és lehet számtalan felületünk. Milyen, hát, keresem itt a jó szót... Milyen részvétre indító az, amikor valaki a nyilvánosságra lépéstől várja azt, hogy valaki legyen. Jézus nem a nyilvánosságra lépéstől lett az Isten Fia. Az volt, csak akkor azt elkezdte látványosabban megmutatni, hogy mi is tudjuk, hogy itt van. Egy egészen más működés az, amikor valaki tudja, hogy milyen nagy jelentősége van a nyilvánosságnak. Nem azért, mert a nyilvánosság tesz engem valakivé, hanem valaki vagyok, és ezt szeretném, hogy nyilvánosságra kerüljön.

Milyen szép ez, ahogy az hangzik el, hogy fogytán volt a boruk, és akkor már Mária kérésére Jézus tett valamit. Nem várták meg, míg a bor elfogy. A jeleknek van egy ilyen szép üzenete is. Mikor az ember érti a jeleket, lát és hall, akkor a következő történik: fölismerem azt, hogy nincsen reménytelen, csak reményvesztett, nincsen kilátástalan, csak hogy én nem látok ki valamiből. Az ember tud beszűkülni, és az ember, amikor beszűkül, azt mondja: „Kilátástalan helyzet, elfogyott a boruk.” Nem egy kilátástalan helyzet, csak legföljebb valaki nem lát ki belőle. Egy helyzet nem reménytelen helyzet, legföljebb az ember reményvesztett, és egy helyzetben, amiben ott van a remény, ő ezt a reményt nem fedezi föl.

A keresztény ember tulajdonképpen az a valaki, aki ennek a világnak reménnyel hozzáadott értéke. Ha igazán föl akarjuk ragyogtatni, hogy mit jelent, hogy mi keresztények vagyunk, akkor mi azok a jelek vagyunk, akik jelezzük a hozzáadott értéket, a reményen keresztül, hogy Isten van, hogy többre vagyunk hívva. Amen!